

Werk

Titel: Dissertatio historico-naturalis sistens nova testaceorum genera

Autor: Retzius, Anders Jahan

Verlag: Berling

Ort: Lundæ

Jahr: 1788

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN581964985

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN581964985>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=581964985>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain these Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

H.N.Zool.
VII

112

8°

~~4~~ Zoology ~~1713~~ ~~VII~~ 112

HG-TB

SUB Göttingen
216 780 063

7

T

un
str
wh

D

HIS
SE
C

✦

DISSERTATIO HISTORICO-NATURALIS
SISTENS
NOVA
TESTACEORUM
GENERA.

QUAM
VENIA AMPLISS. FACULT. PHILOSOPHICÆ
PRÆSIDE
D. M. ANDR. J. RETZIO

HIST. NATUR. ET OECON. PROF. R. ET O. SOC. PHYSIOGR. LUND.
SECRETAR. R. ACAD. SCIENT. SVEC. R. SOC. PATRIOT. IMP. PETROP.
OECON. R. R. SOC. SCIENT. DAN. ET MED. HAVN. ACAD. SCIENT.
PATAV. ET MANTUAN. SOC. EDUC. SVEC. NAT. CUR. PEROL.
SCIENT. ET EE. LL. GOTHOR. PATRIOT. HASSO. HOMR.
MEMBRO ET R. ACAD. SCIENT. TAURIN. AC SOCIET.
OECON. LIPS. CORRESP.

AD PUBLICUM EXAMEN DEFERT
LAURENTIUS MÜNTER PHILIPSSON
SCANUS.

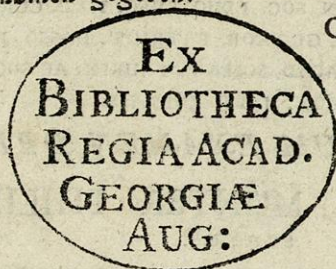
AD DIEM X. DECEMBRIS MDCCLXXXVIII.
L. H. S.

LUNDÆ,
TYPIS BERLINGIANIS.

DISSERTATIO HISTORICO-NATURALIS
DE
NOVA
TESTAMENTI
GENERA.

Die Natur braucht keine Geschlechter, Ordnungen, und wie sie namen haben mögen, sie stellet nur bestimmte Theile eines Gantzen oder Gattungen dar, die der Mensch nach seiner Einsicht unter einem ihm bequemen gesichts-punct zu vereinigen suchet. Man hat sich bemühet natürliche Geschlechter der Thiere und Pflantzen zu erfinden, und man hat kunstlichen diesen namen gegeben.

O. F. MÜLLER.

SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS

MAGNÆ FIDEI VIRO ET CUBICULARIO

NOBILISSIMO ET GENEROSISSIMO

DOMINO

FRIDERICO A DALMAN

D: NO DE FLEDINGSTORP ETC.

MÆCENATI GRATIOSISSIMO

GRATA ET SUBMISSA MENTE

HANC OPELLAM

D. D. D.

DEVOTISSIMUS CULTOR

LAUR, M. PHILIPSSON,

MADAME
**CHARLOTTE JEANNE
D A L M A N,
NÉE COMTESSE DE SNOILSKY,
MADAME LA COMTESSE!**

Qu'il me soit permis très gracieuse Comtesse, de vous offrir cet ouvrage Academique, qui renferme la description d'une partie des plus belles & des plus precieuses productions de la nature. Si vous daignez lui accorder la protection de votre nom illustre, je serai d'autant plus au comble de mes vœux, que j'aurai en meme tems l'honneur de vous rendre une marque publique du profond respect avec le quel je suis

MADAME LA COMTESSE

Votre

très humble & très obeissant
Serviteur

LAURENT M. PHILIPSSON.

Genera dari naturalia in Regno cum Animalium Vegetabili, alii dum urgent, haud paucos contradicentes invenimus a). Horum partes sine ulla exceptione si suscipere non audeamus, tamen convicti sumus, nullos ejusmodi generum dari characteres, quos lingua vel calamo, nisi haesitando halucinandoque exprimere possumus. Oculi saepe affinitatem observant, characterem autem affinitatis dum anxii quaerimus vel eruere & definire studemus, limites sensim intexuntur & interplicantur ita, ut tandem omnino evanescant, conceptamque animo nostro ideam turbant atque confundant. Nec id mirum nobis obveniat, si enim ipsorum Naturae Regnorum horumque Classium & Ordinum limites non nisi dubii describere possumus, num tutior ad genera determinanda pateat via? Laudes sane haud exiguas meruit Clariss. HERRMANN b), qui in eo elaboravit, ut erueret affinitates Animalium, & Cel. RÜLING c) qui in Vegetabili Regno idem tentavit; verum attente perlectis & pensatis horum Virorum egregiis operibus, nos sane in pra-

a judicata

a) O. F. MÜLLER von Wurm: des sals: und saltz: wafs. pag. 93.

b) In Tabula Affinitatum Animalium. Argentor. 1783. 4:o.

c) Ordines Naturales Plantarum. Götting. 1774. 8:o.

2

judicata dudum opinione plurimum firmati sumus, quod scilicet vanus sit labor querendi Systema Naturale. Ex omnibus, quotquot adhuc in hoc genere vidimus tentaminibus, nullum nobis satisfacisse dicere haud veremur. Unum altero feliciter fuisse, facile quidem observatur, sed omnes rete hiulcum potius quam vere naturalem seriem paraverunt. In tanta specierum occurrentium copia, cui varietates dubias addas, si placet, nunne similitudo aliqua, inter varias varia, necessaria erit, quam alii sic, alii aliter, pro diverso eorum concipiendi modo, applicant. Affinitates dari inter res naturales negare, caeci erit hominis, secundum vero has affinitates subjecta trium Regnorum ordinare & Systema construere, labor erit, ex quo neminem feliciter se extricaturum credo. Inter Testudinem & Dasy-
pum, inter Manidem & Lacertam Crocodylum affinitatem vel similitudinem dari facile conceditur; in multis vero longe discrepant, adeo ut, si secundum affinitates in Systemate ordinarentur, multo magis affinia animalia e suis locis divellerent. Affinitatis sine dubio multo propioris vinculo junguntur Echini & Testacea, verum ideo Echinos, perperam Testaceorum Ordini a nonnullis adscriptos, credimus & Asteriis Medusisque, ut egregie olim observavit Eques a Linné, magis affines habendos.

Affinitas de qua loquuntur Historici Naturales, vel est externa vel interna. Utraque consistit in similitudine partium vel totius propiore vel remotiore. Interna Camelum cum Pecoribus jungit,
secum.

secundum externam Equis magis affinis a multis
 judicatur. Interna Testudinem Ranis associat, ex-
 terna Dasypo, & sic porro. Haec vero Animalia
 adeo tamen diversa sunt characteribusque perpe-
 tuis notata, ut facile a se invicem distinguantur.
 Aliter est comparata ratio animalium unius ejus-
 demque ordinis, e. g. quis Capram ab Ove distin-
 gui posse non credet, attamen nulli essentialis &
 constantes characteres adsunt, quibus haec genera
 distinguantur, si aruncum forte excipias, quod fa-
 cile patebit, cuicumque varietates conferenti. Ter-
 tium addi potest genus, Antilopes scilicet. Immo
 hallucinamur saepe in distinctione specierum & va-
 rietatum ob similitudines & dissimilitudines lubri-
 cas. In aliis enim haec, in aliis alia species similis
 est vel dissimilis, & non raro similitudo haec veldissi-
 militudo ab observatoris concipiendi facultate pen-
 det. Si ergo non modo difficile sit, verum vix possibile,
 propter hos similitudinum gradus & modificationes
 generum naturalium limites characteribus definire,
 ut confusio evitetur, genera artificialia ex notis
 fixis & determinandis constituere cogimur. Gene-
 ris character naturalis d) admodum difficilis est
 & vix quidem certus exhiberi poterit, prius quam
 omnes species ejusdem generis notas esse, certo no-
 bis constet. Factitium e) itaque adhibere necesse
 est. Hic saepe ejus est indolis, ut affinia genera
 connectat, mox vero eorum nexum tollit seriem-

a 2

que

d) C. LINNÆI Phil. Botanica §. 189.

e) Ibidem §. 188.

que naturalem abrumpit & aliena associat etiam in systematum naturalium schematibus, ita ut, quam sepiissime nobis in mentem veniat, tritum illud sermone proverbium Natura non facit saltus, falsitatis arguere. Ferarum ordo Linneanus bene cohaeret naturali vinculo colligatus, usque dum ad Didelphides, Talpas &c. perveniamus. Hic saltum observare licebit. Dicunt Systematis Naturalis Sectatores: forte plura animalia adhuc nobis ignota esse, qui catenam redintegrent; verum forte illud forsitan haud verum est. Phoca, sine dubio fera, etiam affinitatem habet cum Tricheco & hic cum Cetaceis. Glirium ordo quoque naturalis & aliquo modo cum Ferarum cohaeret, vix cum reliquis. Belluarum ordo mere est artificialis, nec facile erit hujus ordinis animalia cetera inter, servata naturali affinitate, introducere.

Tantis licet prematur difficultatibus Historia Naturalis, praeter illustrem illum Heterodoxistam Buffon ejusque semidoctos vel indoctos sectatores, vix crediderimus illum dari, qui necessitatem in Classes, ordines & genera distribuendi subiecta trium Regnorum negaverit. Hanc ergo opinionem evertere penitusque exterminare velle, supervacaneus erit labor. Cum itaque methodus aliqua sit necessaria & naturalis vix possibilis, quatenus characteres & ordinum & generum fere excludat, artificialem adhibere necesse erit.

§. I.

In Testaceologia characteres generum vel ex ipsa Testa vel Mollusco inhabitante depromere necesse est. Ab utroque illos constituere, vetant rationes infra adducendæ. Secundam viam tentavit b. O. F. MÜLLER f) supra omnes nostras laudés inter Zoologos clarus. Quominus autem hæc methodus perfecta sit vel unquam evadat, multæ obstant difficultates, vix superandæ, ne dicam ipsius rei impossibilitas. Multifaria autem Testaceorum varietas, quam jamdudum cognovimus non unius regionis est, sed per totum terrarum orbem, per maria per lacus aquasque quietas dispersa. Maximus specierum numerus maris fundum incolit, & raro cum hospite vivente expiscatur, rarius multo in observatoris manus incidit, & si quis quoque adsit, cui ipsi vermem inspicere liceat, illi forte soli inter sexcentos Historiæ Naturalis cultores hoc continget. Ex similitudine domus ad similitudinem incolæ concludere hæud licet, ut satis demonstrat *Tritonii* genus Müllerianum, quod præter alia *Muricem Clathratum*, *Buccinum cingulatum* & *Strombum Pes Pelicani* sub se comprehendit, *Neritæ* genus cui adscripsit *Helicem ampullaceam* & *Viviparam*, *Turbinem Lincinam*, *Strombum atrum*, *Neritam fluviatilem*, *pulligeram*, *Coronam*, inter se quoad Testarum formam dissimillimas. Impossibile itaque nobis videtur secundum methodum ab animalis forma desumptam omnia Testacea dignoscere & ordinare. Suspi-

a 3 camur

f) Ejus Prodrôm. Zool. Dan. & Verm. terrest. fluv, historia,

camur etiam inter CLXXXIII a b. MÜLLER g) enumeratas species plures esse, quarum animalia haud vidit, testas vero ex analogia quadam imaginaria, haud facile quidem refutanda, disposuit. *In Vermium Terrestr. & fluv. Historia* illum id fecisse, certo certius est. Et si vel possibilis esset hæc methodus, quis ex illa Testaceologiam disceret, nisi forte iconum fidelissimarum ope? Omnis methodi vel systematis finis est, ut Tyrones manu quasi & facili via ad cognitionem rei ducat, quo ergo pluribus difficultatibus prematur methodus vel Systema, eo longius a scopo absit, necesse est. Ex ipsis vero Testis vel Vermium domunculis desumpta ordinandi methodus multo facilior est, licet & suis imperfectionibus, longe tamen minoribus, scateat. Præterea Testaceologiæ fini huc usque noto magis accomodata nobis videtur hæc methodus. Nam præter universalem illum, quem pio homini Naturæ studium offert, ut scilicet ad Summi Dei summam omnipotentiam ac sapientiam contemplandam nos excitet, singularis hic usus dudum etiam nobis innotuit, quod scil. Geographiæ Physicæ auxiliatrices porrigat manus, Tellurisque nostri metamorphoses illustret. Methodum itaque hanc, quantum quidem placeat, cum MÜLLERO h) derideant superbientes reformatores.

§. II.

De variis in Testaceologia ab ipsis Testis desumptis ordinandi methodis, deque vario harum metho-

g) in Prodrum. Zool. Dan.

h) Verm. Terrestr. & fluviat; historia, Vol. Alt. p. 5. &c.

methodorum fundamento tractare, vetant Dissertationis nostræ limites. Neque opus est ut sigillatim de præstantia methodi in ordinandis distribuendisque Testaceorum generibus ac speciebus *Perill. Equit: a* LINNÉ aliqua proferamus. Ipsa enim suum digne satis tuetur locum. Multitudinem sicuti generum ubique abhorruit, sic etiam in Testaceologia. Sensim autem eorum multiplicationem necessariam vidit, ideoque in XII Edit. *Systematis Naturæ* MACTRÆ genus, postquam ex splendidissimi ditissimique *Musei Spengleriani* thesauro varias ejus species accepisset, & ultimo quoque tempore tria nova genera constituit, quæ in sequentibus proponere lubet. Illorum characteres nobiscum communicavit magni viri tum temporis Discipulus, jam Civitatis Coroniensis Scaniæ Physicus D. D. ACHARIUS, quodque heic grati agnoscimus. Reliqua in hac Dissertatione proposita genera præter primum & septimum a nobis constituta sunt, an feliciter, judicent eruditi in hac scientia Lectores.

§. III.

Inter multivalves Conchas pauca novimus genera. Ex his reliquis numerosius *Lepadis* genus fane ex duobus compositum videtur, & qui solum *Lepadem Balanum* & *anatisferam* viderit, vix crederet illas unius generis species esse, verum *Lepas Mitella* (Argenv. t. 26. f. D. ed. Paris. 1757. eas indissolubili nexu conjungit. Nuper novum genus

nus nulli alio bene associandum invenit *illustris Eques Ord. Hierosolym. D. JOSEPHUS GIOENI*, illudque in peculiari Tractatu i) descripsit, quod trivalve est, & ab omnibus notis Conchis recedit. Ipsam concham quidem non vidimus, sed quum Nob: Inventoris Descriptio & Icones adeo comparatae sint, ut exinde character erui possit, nulli dubitamus, quin gratum fuerit multis, quibus Disseratio ejus ad manus non sit, illud genus, quanta fieri possit accuratone, sine Testae ipsius inspectione definire. *Tricla* nomen, quod huic generi a nobis impositum est, non plane ineptum esse speramus.

TRICLA

Animal Ascidiæ species videtur.

Testa trivalvis, libera; *valvulis duabus* undique inter se distantibus parallelis, subtriangulis, majoribus, planiusculis, *tertia* minore patelliformi compressa, subius inter majores.

Cardo nullus; sed valvulae undique tenui membrana connectuntur.

I. TRICLA *Gioeni*. Dissert. citat. fig. I. — XIII. k).

Habitat

i) Descrizione di una nuova famiglia e di un nuovo genere di Testacei Neapoli 1783 §.o.

k) In eodem libello descripsit & depinxit singularem illam Testam, quam sub *Anomia tridentata* nomine proposuit b. FORSKOHL in *Descript. animal.* pag. 124 & *Icon. Rer. nat.* tab. XL. f. B., quamque J. S. SCHROETER in 3. Vol. *Einleit. in die Conchyl: Kenntn: nach LINNÉ* etiam *Anomiiis* associavit, in præfat. autem ad id. Vol. p. X. demum exclusit. Novum sine dubio est genus post *Pinnam* locandum, si modo ad Testacea pertineat, de quo, donec illud vidimus, judicare non possumus.

—

9

Habitat in mari Siciliam alluente, ibique se in arena Myæ arenariæ modo abscondit.

§. IV.

ANOMIÆ genus Linneanum ex pluribus generibus conflatum esse, nemo in Testaceologia non-nihil versato facile negabit. Character in Systemate Naturæ occurrens ob hanc rationem latissimis limitibus circumscribi debebat; verum hinc quoque factum est, ut nulli specierum bene respondeat. Illum ad examen revocare non vacat, ex sequentibus enim patebit veritas. *Anomiam Gryphum* Ostreae speciem esse jam anno 1768 perillustrem Auctorem Systematis monuimus. Fossiles, præter unicam *Cranis* speciem, seposuimus, quum plerarumque internam structuram ignoremus, nec *Sandalium* reliquis bene jungitur. Anomiæ nomen generi, quod trivalvibus proximum est, reservavimus.

ANOMIA.

Animal Tethys?

Testa trivalvis, inæquivalvis, inæquilatera; valvula inferiore plana perforata, superiore convexa, tertia minuta ab his separata, foramine planioris major, pede animalis affixa l).

b

Cardo

l) Ope valvulae hujus tertiae se aliis Testis, Corallis Infectibusque affigit Concha. Hinc sæpius in collectionibus deest, quod mortuo & destructo animali decidit, vel in loco, ubi affixa fuit, manet. Tertiam hanc valvulam primus, quantum scimus, descripsit quidem ill. *Gioeni*, verum anno jam 1777 in binis Anomiæ speciebus illam observavimus.

Cardo. In valvula inferiore *Callus* linearis nonnihil obliquus in margine lobi m) dextri. In valvula superiore *callus* parum exsertus, ambitu similis intra marginem, utroque ligamento juncto.

1. ANOMIA *ephippium*, testa suborbiculata, rugoso - plicata, sub - virescenti - albida.

A. *Ephippium*. L. S. N. XII. p. 1150. Penn. Brit. Zool. IV. p. 109. t. LXII.

Ostreum Ceba viridis Argenv. p. 273. t. 19. f. C.

Ostriche &c. *Gioeni* Dissert. p. XXIX. f. XVII — XIX.

Habitat in Mari Mediterr. &c. supra alias testas. M. N.

Obs. 1. Optime novimus colores haud bene in distinguendis Testaceorum speciebus ubique adhiberi, verum deficientibus aliis characteribus, quid faciendum? Forte hæc & sequentes binæ non nisi varietates sunt; Foraminis margo in hæc replicatus.

Obs. 2. Cautissimi esse debemus in definiendo describendoque Anomiarum speciebus; rugæ enim & sulci harum valvularum, si *patelliformem* excipias, in qua constantes, pendent ab illo individuo, quo se affixit ovum vel junior Anomia, quod indubiis exemplis demonstrari potest. Sic in collectione nostra alia adest sulcis longitudinalibus, alia ejusdem speciei transversalibus sulcis.

2. ANOMIA *Ceba* testa suborbiculari inæquali rufescente, superiore valvula postice gibba.

A. *Ceba*. L. S. N. XII. p. 1151. Amoen. Acad. T. VIII. t. 3. f. 13.

Habitat in mari Mediterr. Africano & Americano. M. N.

Obs. 1.

m) Foramen hoc ovale non integrum est, sed sinu parvo ad marginem divisum, unde valvula hæc biloba evadit. De speciminibus Anomiæ haud perforata planiore valvula loquitur Cl. *Schröter*, nos non vidimus.

Obs. 1. Hæc & sequens sæpe obsoletos offert sulcos. Etjam in hac specie margo foraminis replicatus.

3. ANOMIA *Electrica*, testa subrotunda lævi flava, superiore valvula fornicato-gibba.

A. Electrica L. S. N. XII. p. 1151.

Ostreum Electricum Rumph. Thes. p. 10. t. 47. f. L.

Habitat in Mari Africano, forte etjam Mediterraneo.

4. ANOMIA *Squamula*, testa orbiculata lævi integerrima planiuscula, valvula superiore postice gibba.

A. Squamula L. S. N. XII. p. 1151.

Habitat super Cancros, Fucos &c. in Mari Norvagico & Germanico. M. N.

Obs. 1. Variat magis vel minus plana, vertice plus minus producto, etjam figura ad oblongam accedente.

Obs. 2. Varietas in Museo nostro adest valvula superiore perfecte plana margine dentato. Cfr. *Obs.* 2. ad spec. 1. hujus sci.

Obs. 3. In alia foramen solito minus observatur, & superior valvula lamellata est instar Anomiæ Cepæ, sed testa magis plana & nivea; ex unico vero & parvo specimine difficile judicatur, an varietas sit vel distincta species.

5. ANOMIA *Patelliformis*, testa ovata convexa striata, vertice postice recurvo lævi. L. S. N. XII. p. 1151. Nox.

Act. Upsal. V. I. p. 42. t. V. f. 6. 7. haud bonæ.

Habitat in Mari Norvagico & Mediterraneo. M. N.

§. V.

CRANIA.

Animal ignotum.

Testa bivalvis subinæquilatera subinæquivalvis orbiculata.

Valvula inferior callis tribus intrusis deciduis, quorum duo hemisphærici prope basin vel intra marginem cardinalem; tertius major subtriqueter in medio fere testæ margine elevato cinctus.

Valvula superior eminentiis duabus fixis infra cardinis marginem, quibus respondent calli in inferiore valvula. Tertio autem callo opponitur inæqualis & profundior testæ convexitas inferne binis colliculis elevatis obliquis septa.

Cardo edentulus.

1. CRANIA *Brattensburgensis*, parasitica, testa inæquivalvi inæquilatera, superioris rugosæ superficie interna lævi, margine striato. Berl. Schr. 2. B. p. 73. t. 1. f. 2. 3.

Anomia craniolaris L. S. N. XII. p. 1150 n).

Habitat in mari Mediterraneo o) parasitica supra corallia exesa & detrita. Fossilis in Scania.

2. CRANIA *Egnabergensis*, testa libera lentiformi æquivalvi radiato - sulcata, margine punctato. Berl. Schrift. 2. B. p. 75. t. 1. f. 4. 5.

Habitat — — fossilis in calcifodina Egnabergensi & quidem proprie Tykarpienti, nec alibi quantum notum reperta.

§. VI.

Terebratulas Linneanas nullo modo si ad examen vocentur ad *Anomiæ* genus aggregari posse ex supra dato *Anomiæ* caractere facile patet, testæ enim forma, cardo, imo ipse vermis, quem fovent *Terebratulæ* & *Anomiæ*, maxime differunt. Sit ergo donec forte plures species illius emendationem svaferint, *Terebratulæ* character.

TERE-

n) Reliqua Synonyma vide Schriften der Berlinische Gesellschaft. Naturforsch. Freunde 2. B. p. 74.

o) Ex relatione D. Lind deceptus in Berl. Schrift. 1. c. Oceanum circa Insulas Philippinas dixi,

TEREBRATULA.

Animal Ligula cum duobus brachiis oblongis linearibus conniventibus his ciliatis, postice tendinem per cardinis hiatus exserens, quo testa alias res prensat iisque annexitur.

Testa bivalvis inaequilatera, subinaequivalvis ad cardinem hians, officulis saepe intus instructa.

Cardo. Valvulae inferioris margo posticus ab utroque hiatus latere replicatus & intra marginem dente solido prominente sinum cum fornice testae formante, instructus, quibus in superiori valvula respondent foveolae cum processu dentiformi horizontali p).

* *Valvula majore pone cardinem elongata.*

1. TEREBRATULA *Caput Serpentis*, testa ovali tomentosa postice producta, antice retusa, valvulae superioris officulis duobus elongatis setaceis convergentibus liberis.

Anomia Caput Serpentis L. S. N. XII. p. 1153. Nov. Act. Vpsal. Vol. I. p. 41. t. V. f. 3.

Habitat in Mari Norvagico. M. N.

Obs. 1. In Nostro Specimine nullae omnino striae longitudinales (num haec una cum tomento detrita?) caeterum & testa & animal cum descriptione atque figura optime conveniunt. An varietas alia striata? Radii ossei, quibus brachia Animalis sustentur, acutissimos *perill. a* LINNÉ oculos effugerunt.

Obs. 2. Huc minime pertinet *Gualt.* tab. 96. f. C, cujus loco fig. D. in *Syst. Nat.* l. c. legitur. *Columnae* liber ad manus non est.

Obs. 3. Testam, quam *perill. a* LINNÉ superiorem vocavit, nos inferiorem appellamus & vice versa.

b 3

TERE-

p) Difficillime hic apparatus brevi definitione comprehendere & describi poterit.

2. TEREBRATULA *Exos*, testa obcordata striata retusa, valvula superiore tumidiore officulis nullis.

Habitat in Mari Mediterraneo. M. N.

3. TEREBRATULA *retusa*, testa obovata striata retusa: convalle longitudinali, valvulae superioris radiis duobus brevibus trifurcis.

Anomia retusa L. S. N. XII. p. 1151.

Anomia Pennant. Nov. Act. Upsal. V. t. p. 38. t. V. f. 4.

Habitat in Mari Norvagico.

Obs. 1. Testam non vidimus, sed ex descriptione *ill. Pennant* definivimus.

4. TEREBRATULA *plicata*, testa obovata laevi convexa, valvula altera tri - altera bi - plicata.

Anomia Terebratula. L. S. N. XII. p. 1153.

Habitat in Mari Norvagico.

Obs. 1. Neque hanc ipsi vidimus.

* * *Cardine minime tubuloso, sed plus minus oblique truncato.*

5. TEREBRATULA *scobinata*, testa transverse ovata extus decussatim striata intus elevato - punctata, cardine oblique truncato, valvula superiore radiis duobus offeis apice liberis.

Anomia scobinata L. S. N. XII. p. 1151.

Terebratula &c. Gualt. t. 96. f. A.

Habitat in Mari Mediterraneo. M. N.

Obs. 1. *Anomia scobinata* Schröteri Tom. 3. t. IX. f. 9. longe alia est.

6. TEREBRATULA *truncata*, testa suborbiculata obsolete striata, cardine oblique truncato.

Anomia truncata L. S. N. XII. p. 1152.

Habitat in Mari Norvagico.

Obs. 1.

Obs. 1. Structuram internam ignoramus & hujus & sequentis.

7. TEREBRATULA *pubescens*, testa obovata fulcata pubescente, cardine oblique truncato.

Anomia pubescens L. S. N. XII. p. 1153.

Habitat cum præcedente.

8. TEREBRATULA *ungula*, testa transverse ovali medio longitudinaliter fulcata, valvulæ superioris radiis tribus elevatis adnatis ad marginem anteriorem excurrentibus.

Terebratula &c. Gualt. t. 96. f. C.

Habitat in Mari Mediterraneo. M. N.

Obs. 1. Minuta, unguæ animalis forma, multum oblique truncata, in medio valvularum pro magnitudine profunde fulcata, lateribus læviusculis.

Obs. 2. Figuræ binæ majores in Tabula Gualteriana multum præter naturam auctæ & minus accurate depictæ; minor vero nostram bene exprimit.

Obs. 3. Anomiam auritam certe *perill. a* LINNÉ ipse non vidit, sed ex *Gualtiero* descripsit; nisi ossicula valvulæ superioris adessent, cum *Terebratula exosse* nostra congrueret.

§. VII.

PLACENTA.

Animal ignotum.

Testa bi-valvis, æquilatera, subinæquivalvis, valvulis integris clausis.

Cardo edentulus, sed in una vel utraque valvula *calli* duo lineares acuti in angulum acutum convergentes.

1. PLACENTA *orbicularis*, testa plana orbiculari longitudinaliter striata, callorum utriusque testæ altero brevior.

Anomia placenta L. S. N. XII. p. 1154.

Habitat in Oceano Indico. M. N.

2. PLACENTA *quadrangula*, testa subquadrangula, valvulae inferioris planae callis aequalibus, superioris convexae nullis.

Ostreum &c. Gualt. t. 104. f. B.

Habitat in Mari Indico ad Tranquebar.

3. PLACENTA *Ephippium*, testa suborbiculari plicata sublobata, valvulae inferioris callis duobus aequalibus? superioris nullis.

Habitat in Oceano Indico.

Obs. 1. Secundam ex figura Gualtieri descripsimus, tertiam ex memoria.

§. VIII.

Cum caractere generis *Myæ* in Syst. Naturæ dato haud congruere species 28 & 29 satis perspexit *perill. a* LINNÉ, hinc eas removit sub *Unionis* nomine, & sequentem characterem a nobis nonnihil reformatum constituit.

UNIO.

Animal Ascidia.

Testa bivalvis, æquivalvis, æquilatera.

Cardo. Dens ani in valvula dextra solidus subintrusus, in sinistra duplex: omnes crenulati. In plurimis dens vulvæ longitudinalis lamellaris intra sinistrae valvulae bilamellarem.

* *Dente vulvæ nullo, sed margo horizontalis.*

1. UNIO *Margaritiferus* testa ovali compressiuscula, antice coarctata, dente vulvæ nullo: analibus conicis.

Mya Margaritifera L. S. N. XII. p. 1112. Penn. Britt. Zool. IV. p. 80. t. 43. f. 18.

Die Perlenmuschel. Schröter Fluss. Conch. p. 168. t. IV. f. 1.

Habitat

Habitat in fluviis rivulisque. M. N.

Obs. 1. Nates decorticas habere commune est vitium omnibus fere Conchis fluviatilibus, e definitione itaque specifica exulare debet hæc nota.

* * *Dentibus vulvæ lamellaribus.*

2. UNIO *Crassus*, testa ovali antice parum retusa, dentibus analibus vulvæque crassis.

Mya testa crassa Schröter. l. c. p. 182. t. II. f. 2.

Habitat in fluviis Europæ. M. N.

Obs. 1. Similis U. margaritifera sed latior & minor, dentibusque vulvæ instructus.

Obs. 2. Quod in medio parum retusa sit in icone expressit, *adm. Rever. Schröter*, licet in descriptione neget. In exemplaribus nostris hæc forma constans observatur.

3. UNIO *tumidus*, testa ovato - cuneata tumida, dentibus analibus compressis.

Habitat in fluviis Europæ. M. N.

Obs. 1. Reliquis sub *Myæ pictorum* nomine vulgo comprehensis speciebus major, ultra 4 poll. lata & 2 longa, ventre tumidior, verum versus extremitatem superiorem etiam reliquis angustior & in cunei rotundati modum decrefcens.

4. UNIO *pictorum*, testa ovata, dentibus analibus compressis utriusque testæ duplicatis.

Mya pictorum L. S. N. XII. p. 1112. Penn. Britt. Zool. IV. p. 79. t. 43. Schröter l. c. p. 178. t. III. f. 2 — 5. t. IV. f. 6.

Habitat in fluviis omnibusque Europæ. M. N.

5. UNIO *ovalis*, testa ovali, dentibus analibus utriusque testæ duplicatis vulvæque compressissimis.

Habitat in fluviis Europæ & Africa. M. N.

Obs. 1. Margo vulvæ in hoc magis productus & compressus; margo anticus interne rugosus.

6. UNIO *corrugatus*, testa ovali gibba, umbonibus ano vulvaeque fulcis rotundatis, dentibus omnibus duplicatis.

Mya corrugata Schröter l. c. p. 181. t. IX. f. 3. Müller Berl. Beschäft. 4. B. p. 58. t. III. b. f. 7. 8. mediocris.

Habitat in fluviis Coromandelianis, M. N.

Obs. 1. Neque cardinem bene descripsit, nec Concham feliciter icone expressit Müller.

Obs. 2. Plures adhuc sub *Myæ* pictorum nomine, Unionis species delitescere, persuasi sumus.

§. IX.

In novis Actis Hafniens. q) & quidem secundo Volum. *Cel. Musæi Regii D. Inspector D. L. SPENGLER*, ex suo pretiosissimo penu novum genus Concharum bivalvium sub nomine *Gastrochanae* descripsit. Genus in eo singulare, quod testa postice æque ac ab utraque extremitate clausa, antice vero omnino aperta, & quod binæ ejus species tubis calcareis, sine dubio in eum finem ab animali etiam confectis, liberæ, quamvis inclusæ lateant. *Teredinem navalem* Lin., quem ad Pholadis genus jure referri debere idem demonstravit in Testaceologicis Experientissimus Vir, canales, quos in lignis submarinis excavat, crusta tubulosa calcarea tenui obducere, res est notissima; novimus conchas litho-

q) Nye Samling af det Kongl. Danske Videnskabs Selskabs Skrifter. anden Deel. Kjöbenh. 1783. 4:0.

lithophagas varii generis, scil. Pholades, Mytilos, Veneremque r) lapides calcareos etiam duriores æquè ac ligna inhabitare, verum ante curiosissimum Di SPENGLER inventum ignotum fuit dari Conchas, quarum animalia extra testam singularem sibi construunt domum. Locum forte inveniret post *Pholades* hoc genus, nisi *Tricla* hunc ordinem turbaret & huic proximum genus *Anomia*.

Nomen Gastrochæna quod aures nostras singulari modo offendit, pace honoratissimi Amici in initium Chænae mutatum sistimus.

CHÆNA.

Animal ignotum.

Testa bivalvis, æquivalvis, æquilatera postice & ab utraque extremitate clausa, antice oblique exciso - patula.

Cardo dentibus callis fulcis lacunisve nullis.

1. CHÆNA *Mumia*, testa lineari truncata, extremitate anali fulcata, dehinc oblique striata.

Gastrochæna Mumia Spengler l. c. p. 178. t. 147. f. 2 — 6.

Habitat in tubo calcareo conico fornice clauso & diaphragmate in medio pertuso instructo ad littus Coromandel.

2. CHÆNA *cuneiformis*, testa ovali lævi subtereti - cuneata.

Gastrochæna cuneiformis Spengler l. c. p. 179. f. 8 — 11.

Habitantem invenit in congerie Serpularum crusta calcarea obducta ex Insula Nicobar. M. N.

Obs. 1. Huic multum affinis est *Mya dubia* Penn. Britt. Zool. IV. p. 82. t. 44. f. 19.

c 2

3 CHÆNA

r) Venerem Lithophagam in Actis Acad. Scient. Taurin. descripsimus.

3. CHÆNA *Cymbium*, testa subcordata, umbonibus tumidiusculis lævibus.

Gastrochæna Cymbium Spengler l. c. p. 181. f. 12 — 17.

Habitat intra domunculam subconicam quasi articulatam aliis testaceis adnatam, ad Coronandel.

§. X.

Mytuli genus ex tribus diversis compositum esse videtur, primi enim tres nostro quidem iudicio ad *Ostreas* commode referuntur. Reliqui satis bene convenirent, nisi alios dentatos, edentulos alios esse compertum esset. Illos ergo secundum principia propriæ methodi distinxit *b. a* LINNÉ, verum novo generi nomen imponere non permittit inopinatus morbus & præmatura perillustri Viri mors. Nos nomen ab una specie mutuavimus & Pernam diximus.

PERNA.

Animal ignotum.

Testa bivalvis, æquilatera, oblonga, versus cardinem coarctata, margine postico inflexo planiusculo.

Cardo terminalis dente uno pluribusve intrusis.

1. PERNA *Magellanica*, testa subcurvata, margine antico dilatato rotundato, cardine uni-dentato.

Mya Perna L. S. N. XII. p. 1113.

Magellana major Argenv. l. c. p. 288. t. 22. f. N.

Habitat in freto Magellanico.

Obs. 1. Testam quidem non vidimus, verum ex descriptione Linneana & icone Argenvilliana, a quibus vix recedit

Mya magellanica Schröter *Einleit.* V. II. p. 608. t. VII. f. 4. definivimus.

2. PERNA

2. *PERNA striatula*, testa sublunata antice dilatata, subtilissime striata: striis subcrenatis, cardine unidentato.
Mytilus striatulus. L. Mantiss. Plant. alt. p. 548.
Habitat in Mari Norvagico.
3. *PERNA unguolina*, testa lævi subcurvata, cardine subtridentato.
Mytilus unguolatus. L. S. N. XII. p. 1157.
Habitat in Mari Europæo & Africano. M. N.
Obs. 1. Dentium numerus inconstans, a tribus ad quinque observavimus.
Obs. 2. Ad hanc speciem pertinet *Myt. edulis* Fabr. Faun. Groenl. qui testa multo crassiore solum distinguitur.
4. *PERNA mediterranea*, testa striata subcurvata, cardine bidentato.
Mytilus bidens L. S. N. XII. p. 1157.
Habitat in Mari Mediterraneo.
5. *PERNA viridis*, testa lævi ovata obsolete striata viridi, cardine unidentato.
Mytilus viridis, L. S. N. XII. p. 1158.
Habitat in Oceano Australi. M. N.
Obs. 1. Striata videtur, licet non sit. Pulcherrimo splendore variegato intus nitet.
Obs. 2. Ipse *b. a* LINNÉ hanc a *Mytilis* sejunxit & *Pernis* associavit, dentium numeri utrobique immemor. Parvum specimen forte habuit, quod tenue fuit & pellucidum.
6. *PERNA marmorata*, testa lævi, margine antico dilatato compressissimo, cardine unidentato.
Habitat in Mari Australi? M. N.
Obs. 1. Testæ glaberrimæ, flavescentes, lituris testaceis undique & densissime pictæ, in aliis maculis viridibus simul contaminatæ.
Obs. 2. Intra marginem anticum sub ligamento linea punctata,

7. *PERNA bilocularis*, testa rhombea viridi striata, umbonum dissepimentis parallelis, margine crenulato.

Mytilus bilocularis L. S. N. XII. p. 1156.

Habitat in Mari Indico. M. N.

Obs. I. Dentes in aliis solitarii *Schröter*, in aliis binati, ut in nostro exemplari.

8. *PERNA sulcata*, testa sulcata, sulcis subramosis, cardine unidentato.

Mytilus exustus L. S. N. XII. p. 1156.

Habitat in Mari occidentali. Specimen nostrum ex mari australi est.

§. XI.

Quas cum Ostreis olim conjunxit *perill*. *Eques a* LINNÉ, Arcæ generi haud feliciter addidit *Conchas b*. MARTINI. Etiam has deinde sejunxit Systematis Auctor, propriumque genus ex illis constituit, quod *Melina* nomine appellamus. Ostreis sane similes sunt hujus species, cardo verum longe diversus.

MELINA.

Animal ignotum.

Testa bivalvis, equivalvis, rudis.

Cardo edentulus sulcis aliquot transversis in utraque testa.

I. *MELINA semiaurita*, testa ovata semiaurita laevi, basi obliqua.

Ostrea semiaurita. L. S. N. XII. p. 1149.

Habitat in Oceano meridionali.

Obs. I. Figuram Gualtieri t. 84. f. H. ut credidit *a* LINNÉ huc pertinere, plane affirmare non audemus, ab hac vero toto cælo differre *Ostreas semiauritas Schröteri* certo certius est.

2. MELI-

2. MELINA *pernaformis*, testa obovata inæquali, hinc rotundiore.

Ostrea Perna L. S. N. XII. p. 1149.

Habitat in Indiis.

3. MELINA *Ifogonum*, testæ cardine in lobum lateralem excurrente, sinu lateris oppositi exciso.

Ostrea ifogonum L. S. N. XII. p. 1149.

Habitat in Oceano Indico.

Obs. 1. Multum figura variat, aliæ enim sunt subquadratæ ut *Berl. Beschäft.* B. 3. t. 7. f. 19. aliæ oblongæ linguiformes *Gualt.* t. 97. f. A.

4. MELINA *Ephippium*, testa suborbiculata compresso-membranacea lævi, cardine recto.

Ostrea Ephippium L. S. N. XII. p. 1149.

Husarentasche Berl. Beschäft. B. 3. p. 306. t. VII. f. 22.

Habitat in Oceano Asiatico & ad Cap. B. Spei.

§. XII.

Quas circa Cochlearum dispositionem meditatumus mutationes alia occasione exhibere animus est, jam filum abrumpere coactis. Multo numerosior est earum familia, maximeque pretiosa continet Testacea, non in quavis collectione obvia. Donec igitur plures earum species attentis lustrare oculis licuerit, iudicium nostrum de illarum commo-
diore forte dispositione suspendere oportet.

2. MELINA ...

Opera ...

3. MELINA ...

Opera ...

4. MELINA ...

Opera ...

5. MELINA ...

Opera ...

6. MELINA ...

Opera ...

7. MELINA ...

Opera ...

8. MELINA ...

Opera ...

9. MELINA ...

Opera ...

10. MELINA ...

Opera ...

11. MELINA ...

Opera ...

12. MELINA ...

Opera ...

13. MELINA ...

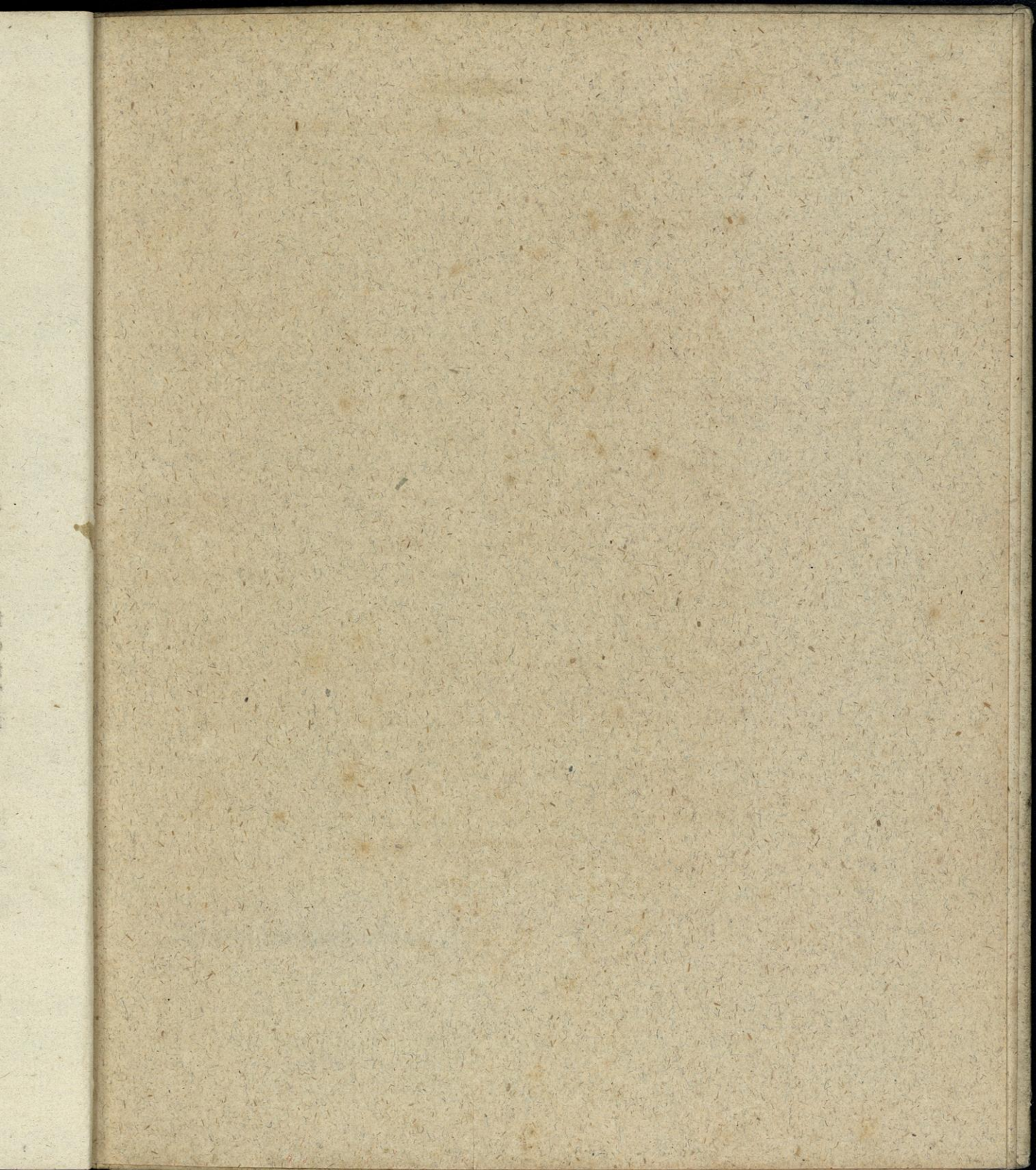
Opera ...

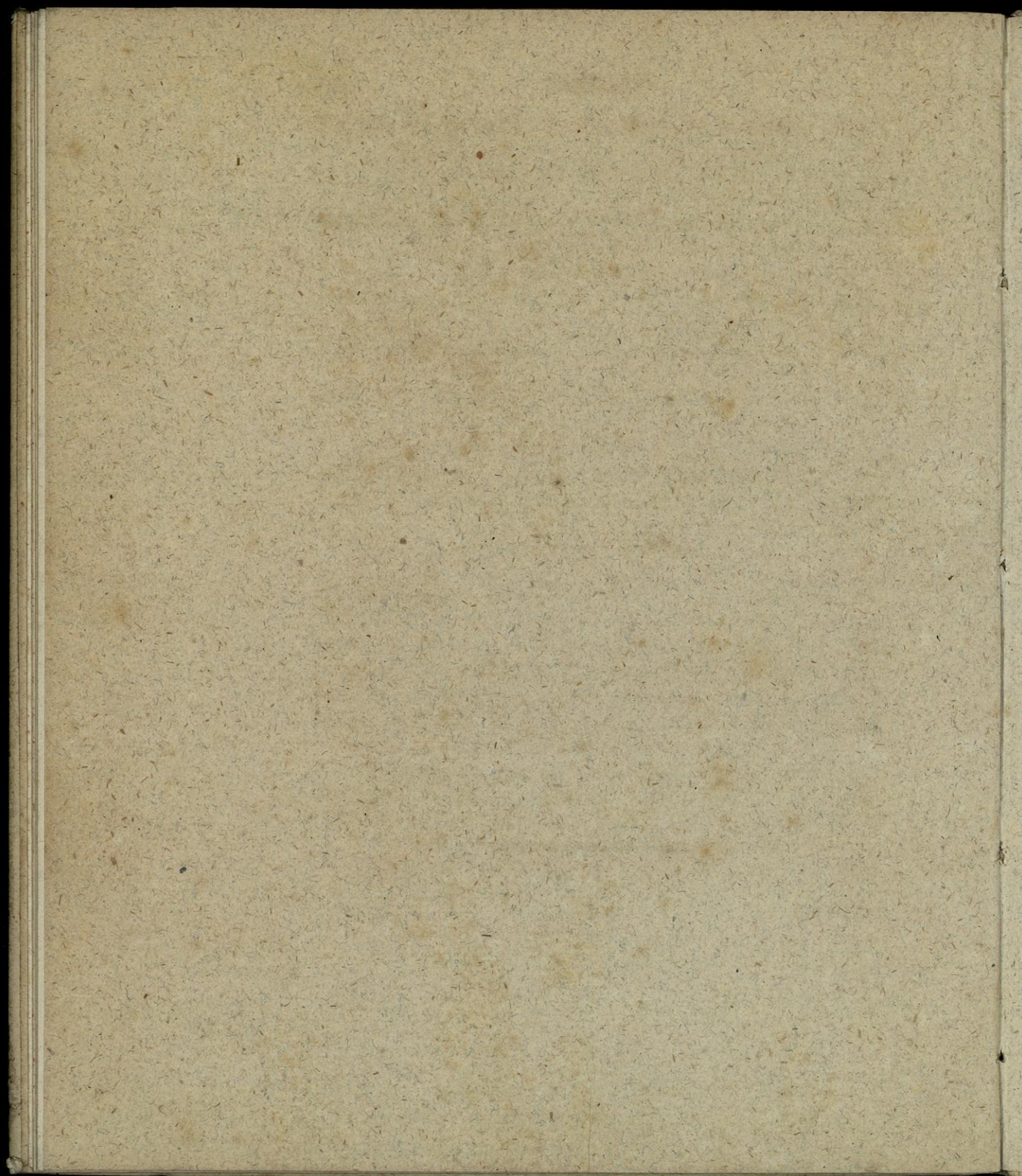
14. MELINA ...

Opera ...

15. MELINA ...

Opera ...

~~Leafy 840~~

